

uporabljali lokalov ter inventarja. — Ako v pogodbi ni bilo določeno, da imate pravico v slučaju, ako gostilniške obrti ne bi hoteli izvrševati, zahtevati odpravnino, tedaj je od svobodne volje prevzemnika-zeta odvisno, ali Vam hoče in kolikšno odpravnino izplačati. Kaj drugega bi bilo, ako bi se prevzemnik tako obnašal, da bi Vam bilo izvrševanje obrti ali bivanje v hiši bistveno oteženo. V eventualni pravdi bi o višini odpravnine, odnosno odškodnine bili zaslišani izvedenci in bi sodišče pri določitvi višine upoštevalo njih mnenje. Ako bi iztoževali odpravnino ali odškodnino v znesku preko 12.000 din, bi bilo za razsodjo pristojno okrajno sodišče ter bi morali za pravdo pooblastiti odvetnika. — Kar se tiče zahtevka na plačilo nadomestka v denarju za hasek ali užitek ostalega posestva, velja isto. Izjema bi bila le glede pristojnosti sodišča v primeru, ako Vam je bil hasek določen kot preživnina (preživitev) in bi Vam prevzemnik haska ne dovoljeval; v zadržani preživnini odločajo namreč izključno le okrajna sodišča, ne glede na višino denarne vrednosti, odnosno vrednosti spornega predmeta. — Ako so bile v izročilni pogodbi Vaše pravice točno določene, mati ni bila upravičena jih enostransko s testamentom spremeniti v Vašo škodo.

Učinek izvensodnega preklica prične izpovedbe pred sodiščem. V. F. Izgubili ste pravdo, ker je mati pričala v korist tožnice-sestre. Po razpravi je mati izjavila in podpisala, da preklicuje svojo izpovedbo, katero je podala pred sodiščem, priznala, da so bile Vaše trditve resnične in obžalovala, da je po krivem pričala po nagovarjanju od strani sestre. Predlagali ste uvedbo kazenskega postopka zoper mater in sestro radi krivega pričevanja. Čim je mati za to zvedela, je začela trditi, da je bila prisiljena podati in podpisati gori navedeno izjavo. — Kak bo uspeh kazenskega postopanja in pravde, ne moremo prokrovati. Vsekakor je bolj merodajno to, kar priča izpove pred sodiščem pod sankcijo, to se pravi ob zapretitvi kazni petih let strogega zaporu, odnosno robije, kakor pa prične izjave izven sodišča napram zasebnikom. Zato obnova civilnega pravnega postopanja najbrž ne bo dovoljena, ako Vam ne bo mogoče doseči obsodbe matere radi krivega pričevanja. Pred kazenskim sodiščem bo pač treba dokazati, da je sestra res mater nagovarjala h krivemu pričevanju, da je mati res pred sodiščem po krivem pričala in da je omenjene izjave izven sodišča podala brez sile povsem prostovoljno in resnično. Sodišča sodijo po svobodnem prepričanju, pri čemer seve skrbno upoštevajo uspeh celokupne razprave in izvedenih dokazov.

Prodajalec posestva dolguje »stare davke«. F. B. Kupili ste posestvo, pri čemer je bilo v kupni pogodbi določeno, da imate plačati davke od dneva sklenitve kupoprodajne pogodbe naprej. Prodajalec ni ničesar omenil o tem, da dolguje davke, ki so že prej zapadli v plačilo, marveč ste Vi to šele naknadno zvedeli, ko Vas je začela tirjati davkarja na njih plačilo. — Za slučaj, ako boste Vi plačali davke, ki so zapadli v plačilo pred sklepom kupoprodajne pogodbe — in k temu Vas davčna uprava lahko prisili, ker ima zakonito zastavno pravico na nepremičninah za triletno davčne zaostanke — imate seve pravico, zahtevati od prodajalca povračilo. Lahko tudi takoj pozovete prodajalca, naj sam davke plača; izsiliti pa tega zaenkrat od njega ne morete, marveč šele potem, ko bi bili sami plačali zaostale davke.

Razveljava poravnave, sklenjene z upnikom, kateremu ne gre kmetska zaščita. B. F. Pred letom 1931 ste posodili večji denarni znesek nekemu kmetu, kateremu pa ne gre zaščita, ker je oddal večino svoje kmetije v najem brez zakonite potrebe. Razen tega ste Vi v slabšem gmotnem položaju nego Vaš dolžnik. Občina je sicer izstavila dolžniku potrdilo, da je kmet, Vi pa ste pri sodišču predlagali, naj se to potrdilo razveljavi, in razen tega, naj sodišče izreče, da je dolžnik v boljšem gmotnem položaju nego Vi. Še preden je sodišče izdalo zadevni odločbi, ste se pa po posredovanju župana z dolžnikom poravnali tako, da ste mu popustili del dolga in obresti in se zadovoljili s tem, da Vam odplačuje vsako leto določen znesek. Naknadno pa ste zadevo bolje premislili in bi radi dosegli razveljavo te poravnave ter da bi sodišče izdalo gori omenjeni od Vas predlagani odločbi. — Ker ste se z dolžnikom poravnali, čeprav Vam je bil dejanski položaj znan, ne boste mogli več doseči razveljave poravnave. Okolnost, da je župan vedel, da postopek pri sodišču še ni rešen, ni merodajna. Tudi ni merodajno, da je dolžnik naknadno

priznal nekaj denarja. Le tisti dogovori, odnosno poravnave se razveljavijo, ki so sklenjeni v škodo kmeta-dolžnika.

Razkopavanje tujega sveta v svrhu boljšega dovoza. M. J. Odgovor na tako vprašanje najdete v »Slov. gospodarju« z dne 23. avgusta t. l.

Zdravljenje bolezni, nakopane v vojaški službi. M. B. Ko ste služili pri vojaki, ste si nakopali bolezni, na kateri še danes bolujete. Vprašate, ali obstoji kak sklad, da bi se mogli zdraviti na državne stroške ali da bi se Vam iz tega sklada povrnili stroški zasebnega zdravljenja. — Tak sklad žal ne obstoja, niti nimate pravice do zdravljenja na državne stroške. Predpostavljamo pa, da Vas niso odpustili v bolnem stanju, marveč, da ste ob odhodu iz vojaške službe bili vsaj prilično zdravi, odnosno takrat niste potrebovali zdravniške pomoči.

Prestavitev od konjenice k pešcem. P. S. Ob priliki nabora so Vas dodelili h konjenici, Vi bi pa radi dosegli, da bi služili pri pešcih, ker nameravate po odsluženju kadrskega roka zaprositi za sprejem h granicirjem. — Ako so Vas dodelili h konjenici iz razloga, ker plačate Vi, odnosno Vaši starši toliko davka, da Vas zadene dolžnost vzdrževati si lastnega konja, tedaj Vas ne bodo premostili k pešcem. Ako pa so Vas h konjenici dodelili le, ker je znanjalo »bogatih« regrutov, bo Vaši prošnji najbrž ustrezno. Naslovite jo na poveljnika pristojnega vojaškega okrožja.

Plačilo pridobnine od žaganja in prodaje lastnega lesa. M. C. Ste mala posestnica, zgradili ste si domačo žago venecijanko ter režete v manjšem obsegu domači les. Nekaj lesa tudi prodate, a nikoli ne več kot za 4000 din na leto. Tujega lesa ne režete in tudi sicer z lesom ne trgujete. Davčna oblast Vam predpisuje prometni davek, pridobnino in vodni doprinos. — Plačilo vodnega doprinosu je bilo uvedeno s finančnim zakonom za leto 1938/39. Ta vodni doprinos tvori dohodek melioracijskega sklada, ki je bil vpeljan za izvajanje del radi melioracije zemljišč, zavarovanj ob povodnjih, asanacije zemljišč in preskrbe naselij z vodo. Znaša pa ta doprinos pri žagah po 30 din za vsako rezilo. — Plačanje pridobnine se nam v Vašem primeru ne zdi utemeljeno, ker lesa ne prodajate obrtoma, marveč le malenkostno množino. Proti predpisu pridobnine bi se morali v 30 dneh pritožiti. Poizvedite pri davčni upravi, na podlagi kakšnih podatkov so Vam odmerili pridobnino. Ako bi Vaši pritožbi ne bilo ugodeno ter bi bila davčna uprava, odnosno reklamacijski odbor izdala svojo odločbo brez zadostnih podatkov, bi morali v 30 dneh po spre-

jemu odločbe reklamacijskega odbora vložiti tožbo na upravno sodišče v Celju, naj razveljavi odločbo radi nedostatnosti postopka. Seve morate Vi dati davčni upravi na razpolago vse potrebne podatke, odnosno čim verjetneje izkazati svoje nizke dohodke, odnosno majhni promet. — Kratice na davčnih položnicah pomenijo: osnova specialnega doprinosu; gre za vplačilo v narodni obrambni sklad, ki je bil uveden z letošnjim finančnim zakonom.

Prodaja lastnih pridelkov in plačilo davka na poslovni promet. M. L. V »Slov. gospodarju« ste čitali, da kmetom ni treba plačevati davka na poslovni promet, ako prodajajo pridelke iz lastnega posestva. Vzlic temu pa Vam davčna uprava že več let predpisuje tudi davek na poslovni promet, ker prodajate lasten les, razžagan na lastni žagi. — Članek, ki ste ga čitali v našem listu, odgovarja zakonitim predpisom, morate pa zadevne predpise razlagati v najožjem smislu, odnosno jih davčna uprava razlaga v najožjem smislu. Prodaja lastnih pridelkov je tedaj neoddavčna, ako se prodajajo v obliki, kakor se jih pridelava. Neoddavčna je le prodaja lesa za kurjavo in okroglega lesa. Čim pa les razžagate ter prodajate rezan les, pa morate že plačati davek na poslovni promet.

Nerešena prošnja za odpis davkov radi toče. A. M. S. Na podobno vprašanje smo objavili odgovor v »Slov. gospodarju« dne 30. avgusta t. l.

Zdravljenje kratkovidnosti. S. L. Sv. B. Trditve, da se radi zavzivanja česna in čebule pokvarijo očesni živci ter postane človek kratkoviden, ne drži. V Mariboru sta specialista za očesne bolezni dr. Koklič Ivan, ki ordinira v Gosposki 36, ter dr. Drnovšek Janko na Aleksandrovi cesti.

Skrajšan rok nezakonskega sina. T. R. Imate majhno posestvo, moža, ki pa ne dela na domačem posestvu, marveč je kot delavec drugje zaposlen, nadalje dva mala otroka ter nezakonskega sina, ki ga niste dali prepisati na možovo ime in ki je sedaj potrjen k vojakom ter bi moral odslužiti polni rok. Tega sina bi nujno potrebovali na domačem posestvu, zlasti, ker ste dostikrat bolni. Vprašate, ali bi lahko dosegli, da bi dobil priznan skrajšan rok. — Ni merodajno, ali je sin zakonski ali nezakonski. Nerodno je le to, da ste poročeni in da mož rajše dela drugod nego na domačem posestvu. Vsekakor pa vložite prošnjo, in sicer na poveljnika pristojnega vojnega okrožja, naj se sinu kot prvincu dovoli skrajšan rok, ker na posestvu ni razen očeta (Vašega moža) drugega možkega, ki bi bil star najmanj 17 let.

Našim malčkom

ZLI DUH V STEKLENICI

Ubog ribič je nekoč potegnil v mreži iz morja steklenico, v kateri je bil zaprt velik in nevaren duh. Ko odpre ribič steklenico, smukne iz nje strašen in velik duh

ter hoče svojega rešitelja-ribiča ubiti. Ribiču je bilo hudo, ker je bil hudobni duh tako nevhvaležen. Ustrašil se ga je res ali prisotnosti duha pa ni zgubil in zato reče: »Veliki duh! Strašno čudno se mi zdi, da ima tako veliko bitje dovolj prostora v tako majhni steklenici. Ti gotovo nisi bil v steklenici!«

»Kaj,« se razjari duh, »ti tega ne verjameš! No potem ti pa dokažem. Le glej!« In napravi se spet tankega in majhnega in smuk v steklenico. Ribič pa, ki je na to komaj čakal, zamaši spet steklenico in jo

vrže, z nevhvaležnim duhom vred, zopet v morje.

In sedaj poslušajte, kaj se je potem zgodilo.

Spet je ležala steklenica z ujetim duhom na morskem dnu. Nekega dne prijadra velika ladja s tremi jambori. Na ladji so bili lopovi in njen gospodar je bil Barabaš, mogočen in grozovit kralj bakrenih otokov. Pred tremi dnevi je napadel srebrni otok. Oplenil je kraljevsko palačo in mu še odpeljal otroke, za katere je upal, da izsili od nesrečnega očeta visoko odkupnino. Sedaj je ravno jadral proti bakrenim otokom. Vsi prostori na ladji so bili polni naropanega blaga. Princ Salif, uropani kraljevski sin, je moral na ladji izvrševati najtežja dela. Njegovi sestri pa sta bili zaprti v sobi za jadra, kjer sta bridko jokali po mami in očku. Baš ta dan je sedel kralj Barabaš na krovu ladje in ukaže princu Salifu: »Smrkavec, pojdi v kuhinjo in prinesi mi od kuharja steklenico vina, da jo popijem na srečen izid našega bojnega pohoda!«

(Dalje sledi)

Vse za šolo v Cirilovi!